

gimnazije, in Simona Dolar, vsi v Kranju; Janko Sovre, učenec V. razreda v Studenskih pri Hrastniku; Gvidon Hrašovec, učenec IV. razreda v Novem mestu; Zmagoslav Gregl, uč. IV. r. v Brežicah; Angela Rožičeva, Marija Jermanova, Milana Vesličeva, učence IV. razreda na Kor. Beli.

Telovadska.

Napev zložil Fr. Schneider.

Korakoma.

Priobčil Fr. Cvetko.

Po-nos-no, brat-je, le v ko - rak, to so slo-ven-ska tla; pri-se-že

naj med nami vsak, spev o - ri do ne - ba: So-vra-gom krep-ko v bran, od-

pr - to bra-tom dlan! Za do-mo - vi-ne moč in rast za - sta - vi svo-jo

čast; do-mov - ju vo - ljo, moč du - ha in gor-ko kri sr - ca!

K podobi vojvode Mišića.

Od več strani smo dobili vpašanja, kaj pomeni napis na podobi vojvode Mišića, ki smo jo priobčili v zadnji številki na 87. strani. Tamkaj stoji zapisano v cirilici: „Уједињеним дичним Соколима за успомену на Видовдан 1919. Војвода Жив. Р. Мишић. Нови Сад.“

(Ujedinjenim dičnim Sokolima za uspomenu na Vidovdan 1919. Vojvoda Živ. R. Mišić. Novi Sad.) — Na Vidovdan 1. 1919 se je vse Sokolstvo naše države strnilo v Novem Sadu v eno zvezo, ustanovilo je Jugoslovenski Sokolski Savez. Te velike sokolske slave se je udeležil vojvoda Mišić kot zastopnik regenta Aleksan-

dra ter je Sokolom daroval svojo sliko z lastnoročnim podpisom.

Podobe naših zaslužnih mož.

V Učiteljski tiskarni v Ljubljani, Franciščanska ulica št. 6, je začela izhajati vrsta podob naših zaslužnih mož po izvornih risbah akademičnega slikarja g. profesorja Koželja. Doslej so izšle podobe Valentina Vodnika, Antona Martina Slomška in Josipa Stritarja. Pod podobo je ime, kakor ga je dotičnik lastnoročno podpisoval. Vsaka podoba je 47 cm široka in 61 cm visoka. Cena 3 din. — Te podobe naj služijo za najlepši okras vsaki slovenski hiši in šoli! — Vrsta podob

se bo nadaljevala, da bomo imeli končno vpodobljene vse naše zaslužne može.

Kdo so pa to?

Ali jih ne poznate? Seveda ne! Rač bi pa, da jih tudi vi poznate. In zato vam prinaša »Zvonček« njihovo sliko.

To so moji prijatelji tam iz južne Srbije, iz prestolice Dušana Silnega — iz Skoplja. To je družinica srbskega učitelja in velikega prijatelja Slovencev, gospoda Svetolika R. Milosavljevića.

Najmanjša na sliki — tista ljubka miška z živimi, kot oglje črnimi očmi, je hčerka Ružica, srednji — tako resni obrazek nam kaže hčerko Mileno in dečko je sinko Predrag. Čestita gospa je njihova mamica.

Vsem se čita na obrazih izredna resnoba, ki jim jo je vtisnila v lice svetovna vojna, ko so ostali doma sami, ker jim je bival otec v tujini, dokler se ni vrnil kot

sobojevnik zmagovite srbske vojske v domačijo.

Po vrnitvi je našel domovino vso izplenjeno, razdejano. Najbolj je trpela šolska mladina, ki ni imela ne učilnic in ne knjig. Zato se je zbral v Skoplju krog srbskih učiteljev, med njimi moj prijatelj Milosavljević, ki si je nadel nalogo, da skrbi v prvi vrsti za čtivo mladino in zato je pričel izdajati mladinski list »Zavičaj«, ki je po vsebini podoben »Zvončku«.

List izhaja šele drugo leto, je tiskan v cirilici in stane letnih 10 dinarjev.

Vsi sotrudniki delajo pri listu požrtvovalno in brezplačno, zato zaslužijo vsestranske podpore. Ker je naša narodna dolžnost, da se priučimo cirilici in srbskemu jeziku, zato bi bilo iskreno pozdravljati, ako tisti izmed vas, mladi čitatelji, ki čutite v sebi ljubezen do srbskega naroda in do tesnega edinstva z njim, pa imate imovitejše starše, žrtvujete tistih 10 dinarjev in se naročite na prihodnji letnik »Zavičaja«, ki prične izhajati v septembru. Naročnina se pošlje na naslov: Upravništvo »Zavičaja« v Skoplju.

Ne bo vam žal, ako storite to, ker se boste na ta način z lahkoto priučili cirilici in blagolasnemu srbskemu jeziku. Pri tem se boste še zabavali nad lepo vsebino, ki jo prinaša list.

Fran Črnagoj.

K obletnici prihoda regenta Aleksandra v Slovenijo.

Leto je, kar je bil med nami naš regent prestolonaslednik Aleksander. Leto je, kar smo ga pozdravljali, proslavljali in mu poklanjali svoja srca na domačih tleh. Slovenska mladina, ki mu je trosila lani cvetja s slovenskih vrtov, se živo spominja obletnice njegovega prihoda ter mu poklanja vnovič svoje spoštovanje, svojo hvaležnost in svojo ljubezen v dar!

Divil se je lepoti naše zemlje, vzljubil je narod in narod je vzljubil njega. Postal je junak našega naroda, ki je opletel njegovo osebo s pestrimi rožami svoje fantazije. Narod si pripoveduje: »Vladarja imamo, ki prihaja med nas, ki ljubi uboge, ki ljubi otroke!«

V nekem slovenskem mestu so se zbirali imenitni gospodje in lepe dame k sprejemu visokega gosta. Dolgo so sicer čakali na njegov prihod, a radi so to storili, upajoč, da pride vladar, ki jim stisne roko, ki jim pogleda zaupljivo v oči in se prijazno razgovarja z njimi.

Razburjenje — vrvenje — šum — vladar prihaja. Gospoda se mu klanja, njegov pogled pa hiti preko imenitnih glav do si-

romašne žene, ki je proseče vzdigovala svoje roke k njemu. Ubogi ženi ni delal nihče pota do regenta, od katerega je pričakovala pomoči, zato ji je prišel blagi vitez sam naproti. Žena mu potoži svoje gorje in svoje uboštvo. Vladar jo potolaži s kraljevimi besedami in s kraljevim darom.

Mimoidoč stisne mlademu uradniku bratško roko. Ne meneč se za množico, hiti uradnik k svoji bolni ženi in ji nudi roko, rekoč: »Drži jo, stisni jo! Pred nekoliko trenutki je bila v roki ljubljenega regenta!«

Slovenski trg. Tržani so oblekli v svoji navdušenosti vse, ki so hoteli biti pri regentovem sprejemu, v svatovska oblačila. Regent pride. Gospoda v sprednjih vrstah ga burno pozdravlja. Njegove sokolske oči se ozirajo okrog. Slednjič reče: »Ali tu ni ubogih ljudi? Njih vladar sem; nje bi rad videl.«

Industrialni kraj v Sloveniji. Po straneh, po stanovih, po spolu, po starosti deljeni, pričakujejo Aleksandra. Evo ga! Z bistrim svojim pogledom pregleda množice. Med delavstvo ga vleče. Visok spremeljavec ga odvraca od namere pohititi med delavstvo. Aleksander pa spozna trpine in veli spremljevalcu: »Tudi oni so moji, zato hočem biti med njimi!«

Kraljevič se pelje v avtomobilu na slovenski grič. Kar priteče za njim mala deklica, hčerka staršev republikancev, in ponudi visokemu gospodu šopek poljskih cvetic. Kraljevič jo dvigne v avtomobil, jo povprašuje po starših, bratih, sestrah in domu. Pri njeni domači hišici jo spet odda. Deklica, razžarjena od veselja, pripoveduje staršem o prijaznem gospodu, ki mu pravijo ljudje regent. Starši se razjočejo od radosti, vprašujoč se: »Čemu smo republikanci, ko imamo dobrega in blagega kralja, ki sprejme od ubogega delavskega otroka šopek poljskih cvetic zato, da jo dvigne v svoje naročje in jo obsolnči z vsem žarom svoje kraljeve ljubezni?«

Na kraljevičevem pohodu čez širok trg slovenskega mesta ga je obkrožila četica malih, belih devojčic. To je bila njegova straža. Plemenitost in nedolžnost, kdo se je upa dotakniti?

Aleksander! Te cvetke, ki so mu vzevtele v krajih, ki jih je osrečil s svojim obiskom, smo natrgali ter mu jih poklanjamo ob obletnici njegovega obiska, kličejo mu:

Pridi spet, knez naš in kralj in vladar, srca Te čakajo naša vsekdar!

Irma Šeligova.

Poznaj mero, pozabi na mero!

Tonček si je privoščil na Kurentov god čez mero raznih dobrot za žlodec. Zjutraj je pripovedoval materi o mori.

Oče: »Praznovrnež! Ne mora, ampak preobložen žlodec te je tlačil. Poznaj mero! Mora ti boati le spomin na staroslovansko Morano!«

Tonček odslej pridno prebira zgodovino svojih pradedov in je navdušen Jugosloven. Tudi nikoli ne pozabi — Bog ve, kje je čul ali čital:

Kurent rdeče rože nam sađi,
radosti rože razbrzdane,
a Morana s slano jih mori,
in z njo so boli nepozvane!

Ernest Sušteršič.

† Davorin Trstenjak.

Dne 10. februarja letošnjega leta je umrl v Zagrebu Davorin Trstenjak, šolski ravnatelj in šolski nadzornik. Učal je 73 let starosti. Pokojni Trstenjak si je pridobil mnogo zaslug za razvoj hrvatske mladinske književnosti. Pisal je mnogo v hrvatske pa tudi slovenske liste, saj je bil po rodu štajerski Slovenec, po mišljenju pa navdušen Jugosloven. Pokopali so ga z velikimi častmi.

Kopanje.

Mladina se v tem vročem letnem času kaj rada koplje. Lepo je v bistri vodi Kopanje služiti v odlični meri našemu zdravju. Treba pa je pri kopanju velike previdnosti zlasti onim, ki ne znajo plavati. Premnogo ljudi je že utonilo. Bodite oprezn!

Nezrelo sadje.

Ne jejte nezrelega sadja! Kdor uživa nezrelo sadje, si nakoplje opasne črevesne in želodčne bolezni, ki imajo lahko za posledico celo smrt. Počakajte, da sadje dozori! Služite le svojemu zdravju, ako sadvedno prej umijete, preden ga pojedete.

Pomnil

Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe! Bodi dober in blag! Spoštuj resnico! Bodi pravičen! Ne obrekuj! Ne kradi! Delaj, delaj, delaj!

Cenjeni gospod Doropoljski!

Dovolite, da se tudi jaz oglasim v Vašem »Zvončku«. Stara sem 13 let in si Vam dovoljujem že pisati pisemce, ki ga priobčite v prihodnji številki. Hodim v 6. razred ljudske šole. Za razrednika imam g. Jakšeta. Najrajša imam predmet zgodovino, ki nam opisuje življenje naših pradedov Slovencev, Hrvatov in Srbov.

Z odličnim spoštovanjem Vas pozdravlja
Slava pl. Schildenfeldova,
učenka 6. razr. v Vranskem.

Odgovor:

Ljuba Slava!

Zgodovina je naša učiteljica. V njej spoznavamo življenje in delovanje narodov, iz nje se učimo kreposti in vrlin, ona nam odkriva napake in zablode. Kar je slabega, tega se bojmo! Naš narod mora biti narod poštenjakov, narod vrlih mož in čednostnih žená!

*

Gospod Doropoljski!

Prosim, pošljite mi »Zvonček«. V »Zvončku« so lepe povesti. Jaz jako rada čitam povesti.

Elizabeta Počivalškova,
učenka prvega razreda ljudske šole v
Krškem ob Savi.

Odgovor:

Ljuba Elizabeta!

Ej, kako me veseli, da se tudi Ti — učenka prvega razreda — pridružuješ mojim mladim prijateljicam. Prav in lepo bi bilo, ko bi storile po Tvojem zgledu vse slovenske deklice. (Pohvaliti moram Tvojo čedno pisavo.)

*

Cenjeni gosp. Doropoljski!

Prosim Vas vljudno, sprejmite te vrstice v svoj kotichek.

V šoli nam je pravil g. nadučitelj o pomenu Jugoslovenske Matice. Da bi tudi mi kaj darovali, sem se nekaj zmislila. Učiti sem začela Kristico Dolenčevo, Talerjevo Tončko, Bogatajevo Cirilko in

svoji sestrici Marico in Angelco ter smo priredile v Demšarjevem kozelcu v »Peljadi« otroško predstavico. Udeležilo se je predstave polno otrok in odraslih. Vsi so nam ploskali, ko smo igrale. Deklamirala je tudi nadučiteljeva Danica. Ker se je nabralo nekaj vstopnine, sem odposlala 30 K Jugoslovenski Matici. Obljubljamo, da ko dorastemo, bomo še bolj podpirale naše neodrešene bratce in sestrice!

Srčno Vas pozdravlja

Ivanka Suštarjeva,
učenka IV. razreda v Železnikih.

Odgovor:

Ljuba Ivanka!

Tvoj domislek je vreden vse pohvale in vsega priznanja. Napravile ste gledališko predstavico. Same ste imele lepo in plemenito zabavo; veselje so imeli z vami gledalci; korist od vašega rodoljubnega dela pa naj uživajo naši neodrešeni bratje in sestreci! Glej, tako rodi dobro dejanje dober sad! Naj se vsa slovenska mladina zgane v takem delu!

Odpri srce, odpri roké,
otiraj bratovske solzé!

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Tudi jaz se hočem z Vami seznaniti, zato Vam pišem nekaj vrstic. Hodim v 4. razred ter se prav rada učim. Jako rada berem. Naročena sem na »Zvonček« že tri leta ter ga vedno komaj pričakujem. Ko ga dobim, najprej preberem Vaš kotichek, pa tudi drugo me zanima. Imam brata in sestrico, ki hodita v šolo ter se prav pridno učita. Ako mi dovolite, Vam bom še večkrat pisala. Prosim, da me uvrstite med koticekarje.

Pozdravlja Vas

Milica Jenkova,
učenka 4. razreda v Litiji.

Odgovor:

Ljuba Milica!

Uvrščam Te v svoj kotichek in Te obenem vabim, da se še večkrat oglasiš. Čim živahnejši so naši medsebojni razgovori, tem bolj se spoznavamo in radi imamo.

Dragi gospod Doropoljski!

Odkar sem naročnica »Zvončka«, Vam pišem danes prvič. Stara sem 13 let. Do sedaj sem obiskavala ljudsko šolo v Šmartnem, a sedaj hodim v meščansko šolo v Ljubljani. Moj rojstni kraj je na gradu Wagonsbergu, uro hodá od Šmartna. Tu gori sem preživela vsa otroška leta v veselju in žalosti. A morala sem se tudi jaz ločiti od ljubih staršev in bratcev ter nastopiti resno pot življenja.

Bliža se pomlad, moje največje veselje. Napisala sem Vam tudi borno pesemco. Prosim, ne zamerite, ako nisem napravila pravilno.

Pomlad.

Pomlad se k nam je povrnila,
po zemlji cvetje raztrosila.
Spomladi vse se veseli,
vse se raduje in živi.

Čebelica se je zbudila,
razstrla je rumena krila,
na pisan cvet se je spustila,
se sladkega medu navžila.

Raj sanjajoč si ti, pomlad,
v bridkosti si tolažbe mati,
bodočnosti si moje sad,
uteha, ko mi jad veselje krati.

Vljudno Vas pozdravlja

Mira Kerpova,

učenka II. mešč. š. v Ljubljani.

Odgovor:

Ljuba Mira!

Tvojo »borno pesemco« sem malo opilil. Sedaj se gladkeje čita: Samo vrstice »bodočnosti si moje sad« ne morem umeti. Pustil sem jo neizpremenjeno, da nam sama razložiš, kaj si hotela z njo povedati.

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Jako sem se razveselil prve številke »Zvončka«. Jako mi ugaja. Ugaja mi pa zato, ker je v njem mnogo lepih povesti, pesmi in slik. Ko pridem iz šole, berem Vaš list ali z drugo besedo: Vaš kotichek. V velikonočnih počitnicah ga bom lahko prebral. Hodim v IV. razred ljudske šole v Kranjski gori. Star sem deset let.

Mislim, da mi ne odrečete prostora v svojem koticčku.

Z odličnim spoštovanjem!

Viktor Smolej,
v Kranjski gori št. 77.

Odgovor:

Ljubi Viktor!

Ne odrekam Ti prostora v svojem koticčku — obratno, vesel sem novega so-

trudnika. Od številke do številke se veča naš krog, kar je dokaz, da se je »Zvonček« razširil in udomačil po vsej domovini.

*

Cenjeni gospod Doropoljski!

Odkar sem naročnica »Zvončka«, Vam pišem danes prvič. Stara sem 13 let in hodim v V. razred ljudske šole v Hrastniku. Obe s sestro sva Sokoličici. Nastopili sva v Zagorju, Trbovljah in v Hrastniku. Povsod je bilo lepo in krasno. V šoli se najrajša učim zgodovine in prirodoznanstva. Pogostoma prebiram »Zvonček«, čigar naročnica sem od lanskega leta. Prebira ga tudi moja mlajša sestra, ki ji je jako všeč.

Prosim, blagovolite me uvrstiti med svoje koticčkarje in mi sporočite, ako se smem o priliki zopet kaj oglasiti.

Srčno Vas pozdravlja

Ivanka Krivčeva,

učenka V. razreda v Hrastniku.

Odgovor:

Ljuba Ivanka!

Mislim, da si šolo sedaj zaključila z dobrim uspehom in da uživaš zlati čas počitnic. Dovolj Ti bo časa za odmor in razvedrilo. Kadar pa ne boš vedela nič drugega početi, sedi in piši, da se še kaj pogovoriva!

*

Spoštovani gospod Doropoljski!

Oprostite, da Vam tako dolgo nisem pisal. Jako mi ugaja »Zvonček«. Najbolj mi je všeč povest »Gašpar, Mihec in Baltazar« in igra »Prstan«. Lani smo igrali igro »Prstan«. Jaz sem bil Riko. Po igri smo pa vsi igralci zboleli na ošpicah. Letos smo igrali igro »V delu je sreča« in »Morje plaka«. Jaz sem bil Dreta, črvenljarski pomočnik. Letos smo tudi nekateri igralci zboleli na noricah.

Star sem 9 let. Hodim v III. razred ljudske šole. Za učiteljico imam gospodično Wudlerjevo. Imam jo jako rad. Imam tudi sestrico. Ime ji je Ljubica.

Jaz hodim k sokolskemu naraščaju te lovadit. Uči nas brat Ivan Golob. Učimo se vaje z batinami.

Tukaj bom napisal kratko zgodbo, ki sem si jo izmislil, ko sem bil sam doma. Zgodba se glasi takole:

Povest o Metki in Ivančku.

Živela je mati, ki je imela hčerko in sina. Deklici je bilo ime Metka. Dečku so rekli poredni Ivanček. Deklica je bila poslušna, pobožna in snažna. Deček je bil neposlušen, poreden in nereden.

Zaradi tega je imela mati rajša Metko. Ivanček ji je to zavidal. Zato ji reče nekega dne: »Pojdiva v gozd jagod nabirat!«

Metka vzame košarico in gresta. Pred gozdom je bil globok jarek. Ko prideta do gozda, vzame Ivanček velik kamen in ga vrže v jarek, da bi videl, kako je globok. Tedaj reče Metki: »Poglej, če je kamen prišel že na dno jarka.« Metka se skloni in gleda. Ivanček jo sune, a k sreči se je Metka ujela za praprot.

Potem gresta oba domov. Metka pove materi, da jo je Ivanček sunil v jarek in da bi ona lahko padla v jarek, ako bi se ne ujela za praprot. Mati je Ivančka nabisala z brezovko. A vse to ni nič pomagalo. Neko noč se mu je sanjalo, kako je v peklu. Ko se je zjutraj zbudil, je obljubil materi, da bo odslej pridnejši. In res, poboljšal se je. Metka in mati sta bili tega prav veseli.

In živeli so še mnogo let srečno.

Prosim, če priobčite to v svojem koštku!

Presrčno Vas pozdravlja
vdani

Ljuba Jakše,
Vransko pri Celju.

Odgovor:

Ljubi Ljuban!

O, kako hudobno srce je imel Ivanček v Tvoji povesti! Dobro, da so ga sanje sprave vile na pravo pot. In prav je, da ga je mati namazala z brezovo mastjo. — Kar se pa ostalega Tvojega pisma tiče, Ti moram javiti, da me je prav razveselilo. Gledališke igre so pač lepa in koristna zabava. Všeč mi seveda ni, da se vas po predstavi vedno loti kaka sitna bolezen. Toda junaško telo premaga take otroške nadloge. Le prehlada se je treba čuvati.

Velemenjeni gospod Doropoljski!

Tudi jaz se Vam predrzno pisati. Temu si dovoljujem priložiti spis »Na planini«. Jaz hodim v II. razred II. odd. osnovne šole v Ratečah. Uči me gospod nadučitelj Ivan Zupančič. Mene najbolj veselijo spise, računstvo, zemljepis in zgodovina.

Pred enim tednom smo šli z gosp. nadučiteljem na planino. Od doma smo šli ob 7^{1/2}. Hodili smo 1 in pol ure. Pod planino je studenček. Tam smo se odpočili in okrepčali. Nato smo šli naprej. Kmalu smo bili na planini. Teško smo čakali, da se Italijani umaknejo po rapalski pogodbi z naše krasne planine. Ta planina leži 1469 m visoko v Karavankah in je tik vrha Peči, ki tvori mejo treh držav, in sicer naše, italijanske in nemškoavstrijske. Naš gospod nadučitelj nam je takoj v šoli naznanil, da sta dohod in planina prosta Italijanov.

Na planini smo imeli prav lep razgled po Koroškem. Pod seboj smo videli lepo Zilsko dolino z rekama Zilo in Zilico. Nasproti se dviga gora Dobrač, odbita od potresa.

Zadaj pa so Visoke Ture. Na desni je Zgornji Rož, pod katerem se vije velika reka Drava. Pod Karavankami je lepo Baško jezero, a proti severovzhodu Vrbsko jezero. Še bolj proti severu je lesketa del Osojskega jezera. V Zili je pa še malo Prešeško jezerce. Na jugozapadu se širi Kanalska dolina z razsutim svetiščem Mater božje na Višarjah.

Šli smo proti domu odičeni s pestrim cvetjem rododendrom — ravšjem.

Oj, zemlja širna, zemlja lepa,
ti vsa si bila naša last!

Prav lep pozdrav od Vaše

Berte Vestrove,
učenke iz Rateč.

Odgovor:

Ljuba Berta!

Lepo in jasno si povedala, kar si videla ob divnem izletu v naše gore.

Slovenski svet, ti si krasan,
ti poln nebeške si lepote!

Kadar ga gledamo, nam ponos in veselje širita srce. A naš ponos bo še večji in naše veselje bo še iskrenejše, kadar bo združena z Jugoslavijo vsa naša zemlja, ki so si jo neopravičeno sedaj prisvojili tujci. Ti, ljuba Berta, ki si še mlada, gotovo učiš dne, ko boš lahko navdušeno vzkliknila z našim slavnim pesnikom Simonom Gregorčičem:

Bog živi vse Slovence
pod streho hiše ene!

